

Charita

časopis Slovenskej katolíckej charity

štvrtročník No. 2 2007

Charita kongres

„Matka nie je robot“

Komunitné organizovanie

Charita
SLOVENSKA KATOLICKA
blízko pri človeku

EDITORIAL

Alžbeta v chudobných poznala a milovala Krista. Alžbeta hneď vynikala v cnostiach. Lebo ako bola v celom svojom živote tešiteľkou chudobných, tak vtedy začala byť naplno životelkou hladných. Pri ktoromsi svojom zámku dala postaviť útulok a pozbierala doň veľa chorých a slabých. Všetkým, čo si tam prišli pýtať almužnu, štedro rozdávala dobrodenie lásky. A nielen tam, ale na celom území, ktoré patrilo pod právomoc jej manžela. Až tak vyčerpala všetky svoje príjmy zo štyroch kniežatstiev svojho manžela, že dala predat všetky odevy a všetko cenné šatstvo v prospech chudobných. Spravidla dva razy za deň, ráno a večer, osobne navštívila všetkých chorých a sama ošetrovala tých, čo boli medzi nimi zvlášť odpudzujúci. Jedných nakrmila, druhým popravila lôžko, iných vzala na ramená a preukázala im mnohé iné služby ľudskosti. A tým všetkým nevzbudila nevôľu ani u svojho manžela, blahej pamäti. A keď manžel zomrel, v túžbe po najvyššej dokonalosti s mnohými slzami ma prosila, aby som jej dovolil žobrať po domoch. Raz na Veľký piatok, keď boli obnažené oltáre, položila v ktorejosi kaplnke svojho mesta, kde usadila františkánov, ruky na oltár a v prítomnosti niekoľkých zriekla sa vlastnej vôle, všetkej slávy sveta a všetkého, čo Spasiteľ v evanjeliu odporúčal zanechať. Keď to urobila a videla, že by ju ruch sveta a svetská sláva kraja, kde bola za života svojho manžela obklopená poctami, mohla zväbiť, proti mojej vôli prišla za mnou do Marburgu. Tam v meste zriadila akýsi útulok, zhromažďovala chorých a nevládných a tých najúbohejších a najopovrhovanejších usádzala k svojmu stolu. A hoci bola taká činná, hovorím pred Bohom, že zriedka som videl ženu takú vnútornú. Niektoré rehoľničky i rehoľníci častejšie videli, ako jej obdivuhodne žiari tvár a z očí akoby jej boli vychádzali slnečným podobné lúče, keď prichádzala z ústrania modlitby. Pred smrťou som ju vyspovedal a keď som sa pýtal, čo treba urobiť s jej majetkom a nábytkom, odpovedala, že všetko, čo už dávno iba zdanlivo vlastní, patrí chudobným. Prosila ma, aby som im rozdal všetko okrem chatrných šiat, ktoré mala oblečené a v ktorých chcela byť pochovaná. Potom prijala Pánovo telo a až do večera hovorila o tom najlepšom, čo počula v kázni. Nakoniec v hlbokoj nábožnosti odporúčala Bohu všetkých, čo boli pri nej, a ako keby sladko zaspala, vydýchla.

Z listu duchovného vođu svätej Alžbety Konráda z Marburgu, In: Liturgia hodín, zväzok IV., str. 1653

Slovenská katolícka charita (SKCH) je neštátna nezisková organizácia, ktorá poskytuje charitatívne, sociálne, zdravotnícke a výchovno-vzdelávacie služby všetkým ľuďom v núdzi bez ohľadu na rasu, národnosť, vierovyznanie a politické zmysľanie.

Právnu formou SKCH je „Účelové zariadenie cirkvi a náboženskej spoločnosti“, zriadené Konferenciou biskupov Slovenska, a je samostatnou právnickou osobou. V zmysle Kódexu kanonického práva je SKCH konfederáciou verejných združení; tvoria ju arcidiecézne, diecézne charity a Bratislavská katolícka charita, ktoré sú samostatnými subjektmi s vlastnou právnou subjektivitou. Sekretariát SKCH je výkonný orgán Slovenskej katolíckej charity.

ADRESÁR SKCH

Slovenská katolícka charita

Sekretariát
Adresa: Kapitulská 18,
814 15 Bratislava
Tel.: ++421-2-5443 1506, 5443 2503
Fax: ++421-2-5443 3097
E-mail: info@charita.sk
http://www.charita.sk/
Účet: 683221653/7500

Bratislavská katolícka charita

Adresa: Heydukova 12,
811 08 Bratislava
Tel.: 02-5296 4566,
Fax: 02-5292 0275
E-mail: blch@ba.psg.sk
http://www.charitaba.sk/
Účet: 4010078918/3100
Ludová banka Bratislava

Bratislavsko-trnavská arcidiecézna charita

Adresa: Hlavná 43, 917 00 Trnava
Tel.: 033-5511 396, Fax: 033-5511 397
E-mail: battarci.charita@stonline.sk
http://www.charitatt.sk/
Účet: 10073-412080/4900 Istrobanka

Diecézna charita Nitra

Adresa: Samova 4, 950 50 Nitra
Tel.: 037-772 1738, Fax: 037-772 1798
E-mail: charita.nr@ba.telecom.sk
Účet: 691943162/0200 VÚB Nitra

Diecézna charita Banská Bystrica

Adresa: Kapitulská 21,
974 01 Banská Bystrica
Tel.: 048-472 0272, Fax: 048-472 0271
E-mail: dcharbb@isternet.sk
http://www.charitabb.sk/
Účet: 736841312/0200 VÚB

Spíšská katolícka charita

Adresa: Jesenského 5,
052 01 Spíšská Nová Ves
Tel.: 053-4424 519, Fax: 053-4424 519
E-mail: caritas@nextra.sk
http://www.caritas.sk/
Účet: 29634-592/0200
VÚB Spíšská Nová Ves

Diecézna charita Rožňava

Adresa: Nám. baníkov 27,
048 01 Rožňava
Tel.: 058-7326415
Účet: 18137 582/0200 VÚB

Arcidiecézna charita Košice

Adresa: Bočná 2, 040 01 Košice
Tel.: 055-6255 317,
Fax: 055-6255 328
E-mail: adch-ke@charita-ke.sk
http://www.charita-ke.sk/
Účet: 513026193/7500
ČSOB Košice

Gréckokatolícka diecézna charita Prešov

Adresa: Hlavná 2, 080 01 Prešov
Tel.: 051-7723 970,
Fax: 051-7723 970
E-mail: charitagkdch@stonline.sk
http://www.grkatpo.sk/charita/
Účet: 28039-572/0200
VÚB Prešov

Gréckokatolícka apoštolská exarchátna charita

Adresa: Dominikánske nám. 13,
040 01 Košice
Tel.: 055-6259 454
Účet: 4 350 228 409/3100
Ludová banka

Obsah

Z DIECÉZNYCH CHARÍT 3

TÉMA 4

Status ženy-matky v súčasnej spoločnosti, pomoc matkám v núdzi

Kampaň „Matka nie je robot“

Žena-matka v Európe

Sociálna práca s matkami v núdzi v Slovenskej katolíckej charite so zameraním na Spíšsku katolícku charitu

Predstavujeme vám Dom charitas Sv. Kláry

HISTÓRIA SKCH 7

Krátky pohľad do histórie SKCH - I. časť

ROZHOVOR 8

Zostať v pokore sám sebou

Z DIECÉZNYCH CHARÍT 9

ZO SKCH SEKRETARIÁT 10

HUMANITÁRNA POMOC 10

Podpora štúdia pre Ismaela Doru z Haiti - oprava čísla účtu

ROZVOJOVÁ POMOC 10

Katolícka charita buduje zdravotnícke centrum v Keni

Z DUŠE 11

Matka

**CESTA ROZPRÁVKOVÝM LESOM –
NÁVŠTEVA KRÁĽA A KRÁĽOVNEJ**

Každý rok majú deti pre seba vyhradený deň, ktorý patrí len im. Tento deň sa netýka len vyvolených detí, ale všetkých detí na celom svete a z tohto dôvodu má medzinárodný charakter a teda medzinárodné pomenovanie so skratkou MDD – Medzinárodný deň detí.

Preto, tak ako každý rok, i tento sme sa v našej inštitúcii BA-TT ADCH – Bratislavsko-trnavská arcidiecézna Charita, ktorá má svoje sídlo

v Trnave, Hlavná 43, rozhodli v tento deň spraviť niečo pre deti, ktoré by inak zrejme nič zvláštne nezažili.

Keďže všetky deti majú rady rozprávky, my, zamestnanci charity sme pre ne zorganizovali pri

príležitosti MDD výlet do Smoleníc, na „Cestu rozprávkovým lesom navštíviť kráľa a kráľovnú“, každoročne organizovanú na Smolenickom zámku.

Pre deti, ktoré sa prihlásili, cesta „rozprávkovým lesom“ začala už v Trnave na vlakovej stanici, kde sme sa stretli. Odtiaľ sme pokračovali vlakom Trnava smer Smolenice. Bol krásny, slnečný deň a na tvárach detí bol výraz radosti a očakávania. Keďže ani jeden z dospelých, ktorí doprevádzali deti, doteraz vlakom do Smoleníc necestoval, prvý zážitok sme zažili už vo vlaku, nakoľko sme takmer nevystúpili. Až na radu istého pána, ktorý videl ako sa snažíme zistiť, na ktorej stanici sa zrovna nachádzame, sme nakoniec dobre vystúpili a vyrazili sme na zámok.

Kto už cestoval vlakom do Smoleníc uzná, že vlaková stanica je riadny kus cesty od Smoleníc samotných, teda cesta od vlakovej stanice nebola krátka. Preto sme sa zhodli v tom, že prv, ako začneme cestu rozprávkovým lesom za kráľom a kráľovnou, trochu si oddýchame a naberieme čerstvých síl než budeme pokračovať. Prišiel čas, aby sme sa pohli.

Všetky deti, ktoré sa chceli stretnúť s kráľom a kráľovnou, museli prejsť cestu

rozprávkovým lesom a splniť všetky zadané úlohy. Deti za každú úlohu, ktorú splnili dostali plusový bod – značku, ktorá im bola zaznačená na diplom, ktorý obdržali na začiatku cesty.

Cesta rozprávkovým lesom pozostávala z deviatich stanovišť. Na každom stanovišti mali deti možnosť zapojiť sa do plnení úloh, za ktoré mohli získať body. Po prejdenní všetkých stanovišť a splnení úloh, ktoré boli pre nich pripravené, mali deti na svojich diplomoch deväť bodov a to bol znak, že sú na konci putovania rozprávkovým le-

som a môžu predstúpiť pred kráľa a kráľovnú.

Prestúpenie pred kráľa a kráľovnú bolo zároveň i poslednou úlohou detí.

Kráľ s kráľovnou ešte raz osobne skontrolovali či všetky deti splnili úlohy, ktoré im zadali a prikázali

vydať odmenu pre každé dieťa, ktoré tieto splnilo. V tomto prípade to nebolo zlato a drahé kamene alebo polovica kráľovstva, ale odmenou všetkým deťom bol deň plný zážitkov. Kráľ okrem toho nariadil dať všetkým deťom nejakú sladkú odmenu.

Detí, ktoré splnili všetky úlohy prichádzalo stále viac a viac a preto nebolo možné sa na audiencii u kráľa a taktiež na zámku zdržať príliš dlho.

Cesta bola dlhá a náročná, čo sa odzrkadlilo aj na úbytku síl detí. Avšak i keď cesta rozprávkovým lesom v Smoleniciach skončila, „rozprávka“, ktorú pre deti zorganizovali zamestnanci „charity“ sa ešte neskončila. Na audiencii u kráľa deti požiadali o splnenie želania, aby sa mohli ešte chvíľu zdržať v jeho parkoch, oddýchnuť si tam a niečo zajať, aby sa potom plní síl mohli vydať na cestu do svojich domovov. Kráľ spolu s kráľovnou tomuto želaniu s potešením vyhovel.

A tak sme ešte s deťmi zotrvali v parku Smolenického zámku, kde sme si oddýchli, najedli sme sa a načerpali čerstvých síl a kde sa deti zahrali ďalšie hry pred našim návratom domov.

Veríme, že tento deň zostane v srdciach detí zapísaný nezmazateľným perom ako deň plný zážitkov a krásnych chvíľ a želáme si, aby takéto dni neboli len raz v roku a netýkali sa len niektorých detí, ale aby takéto dni zažívali všetky deti na celom svete čo najčastejšie.

Touto cestou by sme chceli poďakovať Kongresovému centru SAV v Smoleniciach za poskytnutie priestorov na opekanie a mäsiarstvu FAJA v Trnave za sponzorský dar.

PhDr. František Čišecký, PhD.,
Sociálne centrum, BA-TT ADCH

KONFERENCIA DEUS CARITAS EST

V dňoch 17. a 19. mája sa konala v Olomouci medzinárodná konferencia o encyklike pápeža Benedikta XVI. „Deus Caritas est“ s názvom „Cirkev ako spoločenstvo lásky v službe trpiacemu človeku“. Konferencia sa konala pod záštitou arcibiskup olomouckého Mons. Jana Graubnera a Mons. Dr. Paula Cordese, prezidenta Pápežskej rady v Ríme a pri príležitosti 80. narodenín Svätého otca Benedikta XVI.

Na konferencii došlo k výmene skúseností a ideí ako čeliť v charitatívnom duchu a ako môže vyzeráť cesta našej cirkvi ako spoločenstvo lásky pre štáty v strednej Európe. Inšpiráciou nám má byť spomenutá encyklika. Na svedectvách prezentovaných zo štátov Poľska, Česka, Ukrajiny a Slovenska sme sa dozvedeli aké cesty môže mať charitatívna činnosť v službe pre pomoc bližnému.

Slovensko bolo zastúpené desiatimi účastníkmi pod vedením prezidenta SKCH Mons. Štefana Sečku. Zo Slovenska boli prezentované dve svedectvá práce charity s názvom „Cesta k domovu“. Riaditeľ Grécko katolíckej charity Dr. Peter Valiček prezentoval skúsenosti a svedectvá práce charity v Prešovskom kraji. Veľmi dojímavá bola prezentácia práce Dr. Jozefíny Križanovej v Dome sv. Vincenta de Paul s videoprezentáciou riešenia problému bezdomovcov v zimnom období v meste Bratislava.

Materialistické myslenie a ekonomické tlaky narastajúcou mierou určujú väčšinu dimenzií života človeka. Spoločné zamyslenie reprezentantov cirkví a cirkevných inštitúcií inšpirované encyklikou *Deus Caritas est*

nad problémami životného a sociálneho priestoru prispelo k tomu, aby sa stredná Európa aktivizovala v prospech slabých a trpiacich.

Súčasťou programu bola aj spoločná svätá omša v katedrále sv. Václava ktorú celebrol olomoucký arcibiskup Mons. Ján Graubner. Výmeny názorov, skúseností a nadviazanie nových kontaktov sa uskutočnili pri spoločnom pohostení, či už na hoteli alebo priamo v arcibiskupskom sídle, kde sa konferencia konala.

Jozef Kováč, riaditeľ DCH Rožňava

Status ženy-matky v súčasnej spoločnosti, pomoc matkám v núdzi

Spracovala Katarína Lovásová

KAMPAŇ „MATKA NIE JE ROBOT“

Projekt: Blízko pri človeku – Pomoc matkám v núdzi

Slovenská katolícka charita už dlhodobo pomáha matkám v núdzi prostredníctvom svojich poradenských centier a zároveň aj špecializovanými zariadeniami pre matky, ktoré potrebujú osobitnú pomoc.

Kampaňou chce Slovenská katolícka charita upozorniť na neľahké postavenie matiek v našej spoločnosti, najmä tých, ktoré sú týrané, zneužívané, či denne bojujú so zlými hmotnými a sociálnymi podmienkami. Zároveň je aj cieľom poskytnúť širokej verejnosti, najmä však matkám v núdzi, informácie o miestach, kde sa môžu obrátiť so svojím problémom. Zariadenia SKCH sú pripravené poskytnúť odbornú a účinnú pomoc matkám, ktoré sa ocitli v núdzi a spoločne s nimi hľadať riešenie ich situácie.

Verejná zbierka na pomoc matkám v núdzi Dňom 14.5.2007 vyhlasuje SKCH verejnú zbierku na pomoc matkám, ktoré sa ocitli v núdzi a hľadajú účinnú pomoc v zariadeniach SKCH. Konkrétne je zbierka určená na ešte efektívnejšiu pomoc v:

- Dome Charitas Sv. Jozefa v Spišskej Novej Vsi, ktorý poskytuje ubytovanie a pomoc ženám čakajúcim svoje prvé dieťa,
- Farskej charite Lučenec, ktorá sa venuje pomoci viacpočetným rodinám,
- Krízovom centre v Košiciach, ktoré poskytuje ubytovanie a pomoc osamelým rodičom s deťmi.

Číslo účtu vyhradené pre zbierku je: 0176875345/0900 VS 153. Názov účtu je Slovenská katolícka charita. Príspevky je možné poslať aj zaslaním ľubovoľnej SMS správy v hodnote 30 Sk na krátko číslo 830 v sieti Orange Slovensko.

Suma 30 Sk za SMS správu je konečná. Orange Slovensko ju odvedie na zbierku v plnej výške a jej zaslanie zákazníkom nespôsobuje. Za všetky dary úprimne ďakujeme.

Verejná zbierka trvá do konca novembra 2007 a je povolená Ministerstvom vnútra (povolenie č.: SVS-203-2007/06257). O výsledkoch zbierky budeme informovať prostredníctvom médií.

SKCH ďakuje Nadácii Slovenskej sporiteľne, spoločnosti Orange Slovensko a mediálnym partnerom za podporu pri realizácii projektu.

Ďalšie informácie ako aj kontakty na jednotlivé centrá nájdete na www.charita.sk, na telefónnom čísle 02/ 5443 1506 a na diecéznych charitách.

ŽENA-MATKA V EURÓPE

Aká je dnes situácia ženy-matky v Európe? V októbri minulého roku vydal Eurobarometer správu o prieskume verejnej mienky na témy týkajúce sa rodiny. Zaujala ma najmä odpoveď nás, Európanov, na otázku: „Aký ideálny počet detí by ste chceli mať?“ Priemerná hodnota pre všetkých dvadsaťpäť členských štátov Únie bola 2,3.

Čo znamená toto číslo? Na jednej strane nám dáva dôvod na mierny optimizmus. V porovnaní s podobným prieskumom pred piatich rokov je zrejme, že Európania chcú viac detí. Zo štatistík však vieme, že realita je úplne iná. Priemerný počet detí v európskej rodine je iba 1,5.

V tom istom prieskume sa anketári pýtali aj na okolnosti, ktoré ľudia berú do úvahy pri plánovaní rodiny. Popri zdravotnom stave matky a otca tri štvrtiny opýtaných uviedli prítomnosť partnera, ktorý je oporou. Dve tretiny respondentov považovali za dôležitú prácu otca, finančnú situáciu rodiny a polovica z nich aj bývanie. Jedna tretina opýtaných zvažuje pri plánovaní rodiny aj prácu matky.

Inými slovami, Európa starne a vymiera. Európania by síce chceli mať viac detí, ale len vtedy, ak nájdu spoľahlivého partnera, ak otec rodiny bude mať prácu, ak to dovoľia finančné možnosti, ak budú mať k dispozícii primerané bývanie a ak matka bude môcť naďalej pracovať.

Zoči-voči tejto demografickej hrozbe sa začali mobilizovať aj politici. Mnohí si totiž uve-

domili, že ak sa nič nezmení, príde deň, keď tí, ktorí pracujú, už nedokážu živiť tých, ktorí kvôli vysokému veku už pracovať nedokážu. Jednotlivé členské štáty EÚ, ale aj európske inštitúcie venujú čoraz viac pozornosti príčinám demografickej krízy a hľadajú riešenia, ktoré by pomohli odvrátiť túto vážnu hrozbu. Lenže niekedy sa mi zdá, že tie riešenia hľadajú na nesprávnych miestach.

Namiesto toho, aby zdôrazňovali špecifické poslanie ženy-matky, vidia v žene „len“ pracovníčku, manažérku či študentku. Namiesto toho, aby vyčíslili hodnotu práce, ktorú vykoná žena vychovávajúca deti a starajúca sa o domácnosť, hľadajú spôsoby, ako zo ženy urobiť muža v sukni.

A tak stále žijeme v dobe, plnej nekonečných protirečení: podporujeme emancipáciu ženy, ale nie ženu venujúcu sa rodine. Ženy, ktoré sa venujú rodine, získavajú pri svojej práci kvalifikácie ako je schopnosť improvizovať, flexibilita, vedomie zodpovednosti, schopnosť plánovať, či odolnosť voči psychickej a fyzickej záťaži. Zároveň je však práca v domácnosti považovaná za nevhodnú pre všetky povolania. Výchova vlastných detí sa považuje za jednoduchú činnosť, ale v škôlkach a jasliach túto prácu môže vykonávať len personál so špeciálnym vzdelaním. Práca v domácnosti sa označuje za akúsi doplnkovú úlohu (veď je to „len“ otázka zadelenia času), ale zároveň na túto prácu ponúkajú rôzne agentúry pracovné sily. Štát podporuje, aby ženy pracovali aj v typicky mužských povo-

laniach. Kde však zostala podpora pre chlapcov, aby sa začali zaujímať aj o typicky ženské povolania? Na trhu práce sa vyžaduje rovnaká mzda za rovnakú prácu. Matky na plný úväzok naproti tomu dostávajú len vreckové. Hovorí sa, že výchova detí doma izoluje matku. Práca z domu sa však propaguje ako zamestnanie budúcnosti. Nie je to tiež izolácia? Civilná a vojenská služba má pozitívny vplyv na mužskú kariéru. Ale doba, strávená v domácnosti pri výchove detí nemá rovnaký pozitívny efekt na kariéru ženy. Jasle a škôlky sú považované za pokrok, hoci v nich pracujú takmer výlučne ženy. Výchova vlastných detí je však vnímaná ako spiatocníctvo. Potrebu štátnej a obecnej podpory pre čo najväčší počet jaslí a škôlok z verejných zdrojov nikto nespochybňuje. Požiadavka, aby sa z verejných zdrojov platila výchovná práca vo vlastnej rodine by však bola považovaná za absurdnú a finančne neúnosnú. Popri tom však z našich daní podporujeme zachovávanie pracovných miest v baniach či poľnohospodárstve a vytváranie nových pracovných miest zahraničnými investormi.

Zákon nám ukladá povinnosť starať sa o naše deti. Za zanedbanie tejto starostlivosti dokonca hrozí trest odňatia slobody. Ale keď sa matka rozhodne, že zostane doma, aby sa mohla dobre postarať o výchovu svojich detí, spoločnosť sa na ňu pozerá ako na človeka bez zamestnania. Odrazu sme ženy na dovolenke.

Na najabsurdnejší a zároveň asi najsmutnejší paradox som narazila minulý týždeň. Vo svojej elektronickej pošte som našla pozvánku na konferenciu o demografickej situácii na Slovensku, ktorej gestorom je Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny a organizuje Spoločnosť pre plánované rodičovstvo. Zdravý rozum mi hovorí, že ak chcem riešiť to, že sa na Slovensku rodí málo detí, nebudem si pýtať radu od ľudí, ktorí obhajujú právo ukončiť život počatého dieťaťa. Ministerstvo, ktoré má garantovať presadzovanie pro-rodinných opatrení, neuznalo za potrebné ani len spomenúť v programe tejto konferencie slovo „rodina“. Možno dospeli k názoru, že deti a rodina spolu vôbec nesúvisia...

Vôbec by ma to neprekvapilo. V prostredí EÚ sa takýto čudný pohľad na rodinu pestuje už dlho. Lisabonská stratégia hovorí o potrebe medzigeneračnej solidarity, ale zároveň si kládie za cieľ zvýšiť percento žien v pracovnom procese. Komisár Frattini nedávno pripravil dokument o právach dieťaťa, ktorý stavia dieťa do opozície voči vlastným rodičom. Aktivisti za práva ľudí inej sexuálnej orientácie dosiahli, že pojmy ako manželstvo a rodina sa už vzťahujú aj na páry ľudí rovnakého pohlavia.

Stojíme teda pred dilemou. Na jednej strane je tu vymierajúca Európa, nevyhovujúce podmienky pre zodpovednú výchovu detí,

snaha o ignorovanie poslania matky a podceňovanie hodnoty jej práce pri výchove detí. Na druhej strane sú tu inštitúcie, európske aj národné, ktoré sa snažia riešiť problém, ale v skutočnosti iba prispievajú k jeho prehlbovaniu. Vidíme požiar, zavolať sme hasičov a teraz sa v nemom úžase pozeráme, ako viacerí z nich polievajú horiaci dom nie vodou, ale benzínom.

Nájsť východisko z tejto slepej uličky je veľmi ťažké. Myslím si, že jediným správnym riešením demografickej krízy je postupná zmena pohľadu na úlohu matky. Rovnako si myslím, že matka musí dostať väčšie ocenenie a podporu od spoločnosti. Nie preto, že by svoje poslanie nezvládala, ale preto, že si to zaslúži.

Jedna cesta vedie cez ocenenie skutočnej hodnoty práce ženy-matky. Spočítajme hodiny venované starostlivosti o deti a vynásobme ich hodinovou mzdou učiteľky v materskej škole. Spočítajme hodiny strávené upratovaním a nakupovaním a vynásobme ich hodinovou mzdou profesionálnej pomocníčky v domácnosti. Spočítajme čas strávený plánovaním výdavkov a vynásobme ho mzdou ekonóma malej firmy. A mohla by som pokračovať. Výsledok nás určite prekvapí. Ale čo je hlavné, to číslo pomôže mnohým ženám aj mužom uvedomiť si, akú veľkú hodnotu má práca matky.

Popritom hľadajme spôsoby, ako žene vytvoriť tie najlepšie podmienky pre realizáciu jej špecifického poslania. Nie príspevky na škôlky a jasle, ale platy matkám. Nie polročná materská dovolenka, ale dvojročná materská služba. Nie miestnosť pre kočare matky a jasle na pracovisku, ale také pracovné prostredie, v ktorom sa žena môže venovať svojmu dieťaťu doma a pritom mať istotu, že sa kedykoľvek v budúcnosti môže vrátiť ku svojej práci.

Je tu však ešte niečo. Dnešní Európania – a tým myslím aj Slovákov – majú strach. Boja sa mať toľko detí, koľko by chceli, pretože majú strach z toho, že by to finančne nezvládli. Tento strach je prítomný v takmer všetkých členských štátoch Únie – v tých chudobnejších rovnako, ako v tých bohatých. Keď sa s týmito ľuďmi rozprávam, hovoria o zodpovednosti voči deťom. Ale ja za tým vidím niečo iné. To nie je obava z objektívneho nedostatku. Je to skôr snaha udržať si určitú úroveň materiálneho blahobytu za každú cenu.

Svätá Alžbeta Uhorská videla veci celkom inak. Jej pohľad na svet bol pohľadom CARITAS – pohľadom lásky k blížnemu. Aj ju obviňovali z nezodpovednosti, keď rozdávala svoj majetok chudobným. Opovrhovali ňou, keď po smrti svojho manžela odišla z hradu Wartburg a žila nejaký čas v maštali. Posledný majetok venovala na výstavbu nemocnice, v ktorej potom pracovala ako ošetrovatelka.

Bolo to nezodpovedné? Možno. Bolo to správne? Nepochybne.

Matka Tereza z Kalkaty raz povedala: „Láska začína starostlivosťou o tých najbližších – tých doma“. Nie politické opatrenia, štátne príspevky alebo podporné schémy – ale čínorodá láska pomáha prekonať strach a obavy z budúcich ťažkostí. Európska žena dnes viac ako čokoľvek iné potrebuje znovuobjaviť v sebe zdroj tejto lásky.

Dovoľte mi ukončiť môj príspevok ešte raz slovami Matky Terezy: „Niekedy si myslíme, že chudoba znamená byť hladný, nahý a bez domova. Tá chudoba, kedy nás nikto nechce, nikto nemiluje a nikto sa o nás nestará, to je najväčšia chudoba. Aby sme vylicili túto chudobu, musíme začať vo svojich domovoch.“

MUDr. Anna Záborská, poslankyňa Európskeho parlamentu

SOCIÁLNA PRÁCA S MATKAMI V NÚDZI V SLOVENSKEJ KATOLÍCKEJ CHARITE SO ZAMERANÍM NA SPIŠSKÚ KATOLÍCKU CHARITU

„Ak nie je život svätý, potom všetky ostatné záležitosti strácajú svoju dôležitosť.“ (F. A. Schaeffer)

Ježiš je priateľom maličkých. V Lukášovom evanjeliu je jeho nežná láska k deťom vyjadrená slovami: „Prinášali k nemu aj nemluvnatá, aby sa ich dotkol.“ (Lk 18, 15) Ježiš miluje deti tak, že sa s nimi stotožňuje v úžasnom uistení: „Kto prijme toto dieťa v mojom mene, mňa prijíma.“ (Lk 9, 48) Medzi jeho najmenších patria aj tí ešte nenarodení, ale už počatí v lone ženy.

„Neodňateľné právo každého nevinného ľudského jednotlivca na život je konštitutívnym prvkom občianskej spoločnosti a jej zákonodarstva.“ (KKC 2273)

Na území Slovenskej republiky je toto právo zakotvené v Ústave SR medzi základnými ľudskými právami a slobodami (Druhá hlava, druhý oddiel, čl. 15, ods. 1): „Každý má právo na život. Ľudský život je hodný ochrany už pred narodením.“

Postoj človeka voči nenarodeným je však poznamenaný veľkým chaosom myslenia. Ľudia, ktorí sa vášnivo zasadzujú za ochranu prírody a bojujú za prežitie vzácných zvierat, či proti týraniu zvierat, ľudia ktorí sú proti trestu smrti i vojne, považujú za správne a dokonca potrebné hromadné zabíjanie počatých ľudských plodov v materskom lone.

Žena, ktorá sa ocitne tvárou v tvár problému nežiadúceho tehotenstva, prežíva nemalú citovú traumu - obavy, strach, pocit zahanbenia, frustráciu. Keď v týchto rozhodujúcich chvíľach otec dieťaťa chýba, rodičia nastávajúcej slobodnej mamičky sa s príchodom vnúčatka nezmierili, psychologický nátlak, nedostatok sebadôvery i finančných prostriedkov, spoločne s vidinou nejstej budúcnosti, núti mnoho žien k rozhodnutiu, ktoré ich poznamená na celý zbytok ich života, k rozhodnutiu ukončiť graviditu potratom. Pomoc a východisko v tejto ťažkej situácii však existuje. Jedným z riešení, je prijatie budúcej mamičky do domova pre osamelých rodičov. Už v roku 1992 reagovala na tieto problémy Spišská katolícka charita zriadením domova pre ženy - matky v núdzi, v Dome Charitas Sv. Jozefa v Spišskej Novej Vsi. Toto sociálne zariadenie vo svojich začiatkoch poskytovalo pomoc štyrom matkám v núdzi, ktoré čakali svoje prvé dieťa a aj napriek nepriaznivej materiálnej situácii a možno aj tlaku okolia, snažili sa život svojho dieťaťa zachrániť. Za uplynulých pätnásť rokov fungovania našlo v tomto domove dočasné prístrešie a pomoc pri riešení svojej ťažkej situácie 78 žien - matiek v núdzi, z rôznych kútov Slovenska. Z celkového počtu, šesť žien sa svojho dieťaťa po pôrode z rôznych, závažných dôvodov vzdalo a tieto deti našli rodičovskú lásku a starostlivosť v adoptívnych rodinách.

Ak dnes hovoríme o problematike matiek v núdzi, hovoríme o problematike neúplnej rodiny, problematike osamelého rodiča. Tento rodič má v opatere jedno alebo viac maloletých detí. Naš projekt bol pôvodne zameraný iba na záchranu počateho života, ale s ohľadom na existujúce potreby a nové núdze, zvýšili sme ubytovaciu kapacitu zo štyroch miest na osem a upravili ubytovacie priestory aj pre ženy s dvomi deťmi. V súčasnej dobe prijímame do Domu Charitas tehotné ženy v rôznom stupni tehotenstva, ktoré sa chcú s našou pomocou starať o svoje dieťa, ale tiež ženy, ktoré sa rozhodujú dať svoje dieťaťko po narodení k adopcii. Ďalej sú to mamičky s novorodencom, prípadne dieťaťom do veku 5 rokov. Nakoľko v priebehu existencie nášho zariadenia sme rozšírili svoje služby aj o pomoc pre týrané ženy, našimi klientkami sú aj matky so starším dieťaťom, ktoré už navštevuje základnú školu.

Klientky prichádzajú do Domu Charitas Sv. Jozefa z dysfunkčných rodín, z rodín s veľmi

nízkym socio-kultúrnym štandardom, z mnohoproblémových rodín, kde je v hre alkohol u jedného či dokonca u oboch rodičov, a v súčasnosti sa často vyskytuje aj fenomén domáceho násilia. Prijímame tiež mladé ženy, ktoré nikdy vo svojom živote nemali skúsenosť vlastnej pôvodnej rodiny - dievčatá z detských alebo reedukačných domovov.

Prevažná väčšina týchto našich klientiek je poznamenaná hlbokými traumami neprijatia, nelásky, fyzického, psychologického ako aj sexuálneho násilia, ktorého sa na nich dopúšťali vlastní, ako aj nevlastní rodičia či iní blízki príbuzní. Prichádzajú s nízkym, niekedy až „nulovým“ sebavedomím, s pocitom ukrivdenosti, nespracovaného potlače-

ného hnevu, s prejavmi skrytej, či manifestovanej agresivity, s prejavmi úzkosti, niekedy aj s poruchami osobnosti. Napriek tomu majú vo svojom srdci veľkú túžbu po bezpodmienečnom prijatí, pozornosti, pochopení a uznaní. ... Seba aj svojich detí.

V Dome Charitas Sv. Jozefa poskytujeme možnosť ubytovania v jedno alebo dvojpostelovej izbe. K dispozícii je spoločná kuchyňa, spoločenská miestnosť, miestnosť na prácu, dve kúpeľne a spoločné priestory. Ponúkame možnosť stravovania - jedno hlavné jedlo denne. Dĺžka pobytu je jeden až dva roky po narodení dieťaťa. Súčasťou komplexu našich služieb je konkrétna a cieľavedomá pomoc budúcej mamičke, vrátane odborného poradenstva počas tehotenstva i po narodení dieťaťa, a sociálneho poradenstva, pomoc pri kontaktoch s úradmi či súdmi. V prípade záujmu, sprostredkujeme služby psychologického poradenstva i možnosť duchovného sprevádzania. Pred vlastným prijatím absolvuje tehotná žena u nás prijímací pohovor, pri ktorom posúdime aktuálnosť našej pomoci.

Nemalým problémom je usporiadanie ďalšej budúcnosti matky a jej dieťaťa. Tam, kde je to reálne, snažíme sa udržiavať kontakty s pôvodnou rodinou mladšej mamičky. Narodenie vnúčatka je často príležitosťou pre tak veľmi potrebné vzájomné zmiernenie. V takýchto prípadoch sa aj otázka bývania ženy vyrieši návratom domov. Ak spolupráca s rodinou zlyhá snažíme sa spolupracovať so samosprávou v mieste trvalého bydliska matky a vzhľadom na celkovú zlú bytovú situáciu hľadáme riešenia aj prostredníctvom podnájomov.

Osamelé rodičovstvo prináša vážny a mnohými podceňovaný spoločenský problém, ktorý sa v podobe psychickej, prípadne ekonomickej záťaže môže prenášať na ďalšie generácie. Osamelé matky sú na rozdiel od členov úplných rodín častejšie ohrozené nezamestnanosťou, nedostatočným alebo veľmi sťaženým prístupom k primeranému bývaniu, chudobou, sociálnou izoláciou ba až sociálnym vylúčením.

Veľmi vážnym problémom zostáva aj naďalej otázka výživného a to aj napriek všetkým legislatívnym opatreniam, ktoré boli v tejto oblasti v ostatnej dobe realizované.

Pokiaľ ide o nezamestnanosť a s ňou súvisiacu chudobu, tá sa pochopiteľne nedotýka len životnej situácie rodiča, ale zákonite vyvoláva detskú chudobu. Na trhu práce je osamelý rodič s dieťaťom, či deťmi pre zamestnávateľov neatraktívny. Väčšina našich matiek, aj napriek tomu, že sú vyucené, nemá žiadnu, alebo má len minimálnu prax vo svojom odbore. Prichádzajú k nám aj matky len so základným vzdelaním a tiež matky, ktorých mentálne schopnosti sú pod hranicou normy. Ich šance zamestnať sa po ukončení materskej dovolenky sú minimálne.

Súčasťou komplexnej pomoci osamelým matkám by bola určite aj pomoc finančná. Cielená, adresná, s možnosťou kontroly hospodárenia s poskytnutými finančnými prostriedkami. Mnohým z nás je známy projekt „Adopcia na diaľku“, kde ide o pomoc pre chudobné deti z rozvojových krajín. Fenomén chudoby sa však dotýka aj Slovenska. Možno by bolo aktuálne realizovať obdobný projekt aj u nás.

Nedá sa nespomenúť problém sociálnej izolácie osamelých matiek. Ženy a dievčatá, ktorým poskytujeme služby k nám prichádzajú z celého Slovenska, v drvivej väčšine bez akéhokolvek rodinného zázemia a bez konkrétnej pomoci zo strany najbližších príbuzných. Prestávaním sa do nového miesta bydliska zostávajú aj bez okruhu svojich priateľov a známych. Aj keď sa im všemožne snažíme pomáhať, nie sme schopní celkom nahradiť neformálne kontakty a priateľstvá. Túto skutočnosť vnímame ako podnet pre aktivity dobrovoľníkov farských spoločenstiev. Ako výzvu k „novej evanjelizácii“ o ktorej hovoril Svätý otec Ján Pavol II. Mnohé spoločenstvá laikov v cirkvi sa schádzajú na bohoslužbách, pobožnostiach, duchovných cvičeniach a iných spoločných aktivitách. Toto je veľmi dôležité, avšak chýba tu smerovanie ku konkrétnej službe núdznym, ktorých vo farnostiach máme. Kontakty mladých kresťanských rodín s osamelými matkami vo farnosti by mali byť obojstranným prínosom.

Prvou lastovičkou - akýmsi prvým signálom takejto spolupráce sú kontakty a spoločné stretnutia našich mamičiek, s mamičkami na materskej dovolenke z mesta Spiš-

ská Nová Ves, ktoré sú združené v materskom centre Dietka.

Ak sa osamelým matkám nestaneme oporou, ktorá si vyžaduje ľudí s veľkorysým a milujúcim srdcom, budú hľadať pomoc inde. Možno v nevhodných priateľstvách, či rizikových partnerských vzťahoch a možno a j v náboženských sektách.

Mgr. Ing. Eleonóra Mitriková

PREDSTAVUJEME VÁM DOM CHARITAS SV. KLÁRY

„Poslal ma hlásať radosť ubitým, obviazať zlomených srdcom.“ (Izaiáš 61,1)

Naša doba sa rýchlo mení a prináša okrem kladov mnoho negatív, ktoré ovplyvňujú hlavne mladých ľudí a ich životy. Fenoménom súčasnej doby a takmer charakteristickým znakom mladých ľudí, býva často opustenosť, beznádej a pocity z nich vyplývajúce. Kríza rodiny a domáce násilie čoraz viac upevňujú a spôsobujú v živote mladého človeka neistotu. Mladí ľudia sú hlboko zasiahnutí a poznačení emocionálnymi zraneniami, vychádzajúcimi z vlastnej rodiny, kde predpokladali a právom hľadali istotu a bezpečnosť. Mnohí z nich sa potom ocitnú na ulici, bez domova a opory.

Takto poznačeným mladým ľuďom akútne hrozí, že podľahnú negativizmu a poruchám správania, ktoré vedú k narušeniu hodnotového systému, životnej orientácie a napokon aj zmyslu života. Zranení a utrpení mladí ľudia hľadajú uzdravenie, ktoré však nevychádza z hlbokého intelektuálneho poznania, ale zo súciteľného načúvania iného, ktorý ich bolesť prijíma. Keďže zranenia často pochádzajú od blízkych, mladý

človek v kríze od nich pomoc odmieta. Tak sa utvára bludný kruh osoby hľadajúcej predovšetkým pokoj, šťastie, istotu a lásku. V takom prípade je veľmi dôležité mladého človeka citlivo vybrať z prostredia zranení a nenechať ho samého.

Pomoc mu môže poskytnúť život v komunite naplnenej láskou, dennodenným vedením, dobrotivosťou a sprevádzaním v kríze i raste. Všetky tieto atribúty sa denne pokúšajú naplniť v Dome Charitas Sv. Kláry (DCHSK) v Liptovskom Mikuláši, ktorého zriaďovateľom je Spišská katolícka charita. Dom oficiálne začal svoju činnosť 1. januára 2002.

Toto malokapacitné zariadenie zabezpečuje pobytovou aj ambulatnou formou starostlivosť dospievajúcim dievčatám a mladým ženám vo veku od 15 do 25 rokov, ktoré trpia rôznymi traumami, formami neuróz z prežitého fyzického a psychického násillia či sexuálneho zneužívania. Sú citovo zranené, dočasne neschopné samostatného života, tiež bez prístrešia alebo sa vo svojej životnej situácii potrebujú zotaviť mimo svojej rodiny. Klientky k nám prichádzajú z nefungujúcich, rozvrátených rodín, z detských domovov, ale aj z ulice.

Cieľom DCHSK je tiež preventívne pôsobenie na klientky, aby sa tak predišlo vzniku a prehĺbovaniu porúch správania vzniknutých v dôsledku prežitej traumy a tiež ľudským a duchovným vedením poukázať na zmysel života aj bolesti. Úlohou Domu je dosiahnuť to, aby sa dievčatá postupne zaradili do života a do spoločnosti ako samostatné, sebestačné a sebaisté, zručné a vyrovnané osobnosti.

DCHSK zabezpečuje pre svoje klientky komplexnú starostlivosť. Doteraz sme formou psychologického, sociálneho a duchovného poradenstva pomohli viac ako 50-tim dievčatám a mladým ženám, ale aj ďalším vyše 100 ľuďom – rodičom, ktorí sa potrebovali poradiť pri nezvládaní výchovy detí, dievčatám, ktoré sme z rôznych dôvodov k nám nemohli prijať, matkám s deťmi, ktoré sú tiež týrané, ale nemôžeme im poskytnúť ubytovanie a pod.

DCHSK pracuje na komunitnom princípe rodinného života, teda snažíme sa žiť ako rodina. Tomu je prispôsobený aj denný režim, ktorého úlohou je predovšetkým naučiť klientky viesť svoju budúcu domácnosť a tiež zmysluplne využívať voľný čas. Prakticky je nereálne a ani nie je dobré snažiť sa nahradiť klientkám pôvodnú rodinu. Mama a otec zostávajú stále mamou a otcom, aj keď mnohé zranenia ešte stále nie sú zahojené. Našou snahou je skôr vytvoriť príjemné, priateľské, rodinné prostredie. Celá táto práca je založená na odpúšťaní, na hľadaní pravdy a dôvery, na spoločnom pretváraní životných podmienok, hľadani skutočných životných hodnôt, ale aj možných riešení problémov. Všetko úsilie vložené do tejto práce musí byť však preisknuté láskou.

Bez lásky je aj spravodlivosť tvrdá, zodpovednosť bez lásky je bezohľadná, povinnosť bez lásky spôsobuje mrzutosť, múdrosť bez lásky sa stáva hrozivou, priateľstvo bez lásky je falošné, viera bez lásky sa stáva fanatickou, život bez lásky je prázdny.

Mgr. Anna Bodoriková – Sr. Júlia, predstavená Domu Charitas Sv. Kláry

Krátky pohľad do histórie SKCH – I. časť

Mons. ThDr. Štefan Sečka, PhD., prezident SKCH

Všetci veľmi dobre poznáme staré slovenské príslovie: Kto chce sláviť, dôvod si nájde. My si v túto chvíľu nehľadáme dôvod na oslavu, lebo ho máme. V januári uplynulo 80 rokov od založenia organizovanej činnosti charity a súčasne v tomto roku plynie výročie 800 roku od narodenia veľkej svätice sv. Alžbety Uhorskej, patrónky charitatívnej práce. Začiatok činnosti organizovanej charity na Slovensku sa spája so spolkovou činnosťou. Spolky sa zakladali za účelom združovania veriacich, ktorí vykonávali skutky zbožnosti, povznesenia verejnej bohoslužby, alebo kresťanskej lásky. Na tomto princípe vznikla 19. januára. 1927 aj Ústredná Karita na Slovensku (ÚKS). Do roku 1946 zriadila 26 zariadení sociálnych, zdravotníckych a osvetových (zubné ambulancie pre deti, zdravotné poradne, domy pre opustené deti, dom pre ženy-slúžky, kultúrne domy, čítarne, sirotince, útulky pre chudobných a nezamest-

naných, ozdravovne, kúpele) a organizovala krátkodobé humanitárne akcie (stravovacie, polievkové a mliečne akcie; ošacovacie akcie pre deti a chudobných; rozdeľovanie poukázok na stravu a potraviny pre chudobných; poskytovanie peňažnej podpory chudobným na liečenie, cestovné a nocľah; organizovanie rôznych kurzov) a vydávala katolícku tlač (knihy, noviny, brožúry a letáky). V 1945 vydalo veliteľstvo národnej bezpečnosti návrh na rozpustenie ÚKS, pretože je to „politický spolok.“ V auguste 1945 bola zavedená do spolku Caritas a jemu príbuzných inštitúcií vnútorná správa. K malej obrode došlo v r. 1947, kedy UKS po výmene stanov nadobudla právnu samostatnosť. Po februárovom prevrate v r. 1948 začali systematické výpady proti katolíckej cirkvi: boli zakázané zbierky na charitu. Odňal sa jej názov katolícka. Zanikli všetky charitné diela a charita mohla spravovať len charitné domovy, v ktorých boli internovaní rehoľníci, rehoľníčky a kňazi vyššieho veku. Úlo-

hou charitných domov bola kontrola života rehoľných spoločenstiev a garancia, že nedôjde k prijímaniu nových členov do reholí. Spolu s obmedzeným prijímaním študentov do jediného kňazského seminára v Bratislave to malo poslúžiť postupnému znižovaniu stavu duchovných až zániku Cirkvi. V rokoch 1945 – 1950 bola činnosť charity postupne okliešťovaná. Kancelária Ústrednej Karity na Slovensku „... prešla z rúk Cirkvi do rúk štátu – ako znarodená a potom poštátnená inštitúcia, kde cirkevní predstavitelia Kuratória tvorili iba zásterku“. Vedenie Charity prešlo pod správu tzv. vlasteneckých kňazov. S malou výnimkou v roku 1968 stav pretrvával do roku 1989. K obnove činnosti katolíckej charity na Slovensku prišlo až po nežnej revolúcii.

(spracované na základe: POSPÍŠIL, C.V.: *Teologie služby. KN. Kostelní Vydří, 2002.*, ŠPIRKO, J.: *Cirkevné dejiny. Neografia Martin, 1943, zv. 2., Katolícke Slovensko, SSV Trnava, 2001, str. 666 – 670*)

Zostať v pokore sám sebou

Katarína Lovásová

Známa tvár, ktorú každý z nás pozná z televíznej obrazovky. Mladý, sympatický, neverí na náhody, dôveruje Bohu a každý jeden život, aj ešte nenarodený považuje za zázrak – Rastó Žitný.

Pán Žitný, čím Vás bavi práca v televízii? Prečo ste sa pre ňu rozhodli?

K práci v televízii som sa dostal viac - menej náhodou, aj keď na náhody neverím. Počas základnej vojenskej služby mi ponúkli miesto moderátora Armádneho magazínu v STV. Potom prišla televízia TA3 a neskôr prišla ponuka od televízie Markíza. A prečo ma moja práca bavi? Som v centre toku najnovších informácií z domova aj z celého sveta, je to tvorivá práca, pretože jej náplňou nie je iba samotné moderovanie, ale aj príprava textov a materiálov, či spolupráca pri tvorbe scenára atď. Navyše mám rád kontakt s ľuďmi a vo všeobecnosti rád prezentujem. No a nakoniec tým, že pracujem v televízii, môžem využiť aj svoju tvár a meno na pomoc iným. Veľkým negatívom je však strata súkromia.

Máte pri Vašej práci čas aj na záľuby? Čomu sa rád venujete, keď nie ste v práci?

Záleží to od množstva povinností, ale určite si nájdem aj čas na seba. Asi mojím najväčším koníčkom je jazda na motorke, aj keď moja rodina z toho nie je veľmi nadšená. Riziko sa preto snažím minimalizovať. Viem, že to nie je najbezpečnejšia záľuba, ale mám rád adrenalínové športy. Okrem toho si rád zaspievam, zájdem do kina a zahrám si občas aj biliard alebo tenis.

foto: TV Markíza

Čo považujete za Váš doterajší najväčší úspech a čo za najväčšiu výzvu/cieľ, ktorý ešte pred Vami stojí?

Úspechy aj neúspechy sa snažím prijímať ako súčasť života a svojho rastu, či už po duchovnej alebo osobnostnej stránke. Nezakladám si veľmi na viditeľných úspechoch ako práca a popularita, ktoré sú veľmi vrtkavé. Aj keď určite som na to aj hrdý. Najväčším úspechom je pre mňa fakt, že napriek rôznym ťažkým životným skúškam som nestratil sám seba, svoju vieru a životný cieľ. Najťažšie je totiž niekedy zostať v pokore sám sebou.

Aký cieľ máte na mysli, čo konkrétne je Vaším životným cieľom?

Mojim životným cieľom je, aby som zistil,

foto: TV Markíza

foto: TKKBS/Peter Zimen

prečo som na tomto svete, nájsť svoje poslanie a zostať mu verný až do konca. Ďalej aby som bol vnímavý pre potreby iných a dokázal pri tom využiť všetky dary, ktoré som dostal do vienka. A samozrejme zostať sám sebou napriek úspechom a prehrám, aby som dokázal okolo seba šíriť pokoj a lásku a nezraňoval svojich najbližších.

Ako Vy vidíte materstvo v dnešnej dobe? Čo pre Vás znamená slovo matka?

Materstvo je krásna vec. Keď sa narodí dieťa, je to Boží dar a doslova zázrak. Napriek tomu sa stáva, že niektorí ľudia to berú ako omyl a nevedomujú si dôsledok svojich, niekedy príliš rýchlych a emotívnych rozhodnutí, ktoré už nikdy nezoberú späť. Matka je pre mňa symbol celoživotného poslania lásky. Príklad toho, že žiadna obeta nie je príliš veľká a čím viac dáva, tým sa cíti viac naplnená. Je to asi jedno z najkrajších poslaní na svete.

Prečo ste sa rozhodli podporiť matky v núdzi a kampaň SKCH?

Dôvod je jednoduchý. Ochrana života a pomoc tým, ktorý to potrebujú, sú u mňa prioritou. Nikto si život nedal a nemá ani právo ho niekomu vziať. Každý jeden, samozrejme aj ešte nenarodený život, je malý zázrak. Pokiaľ môžem aspoň týmto málom prispieť k jeho záchrane, budem šťastný.

Veľmi pekne Vám ďakujem za rozhovor.

foto: TKKBS/Peter Zimen

MAJÁLES NA BOSÁKOVEJ

10. mája bol v našom zariadení na Bosákovskej majáles pre bezdomovcov, kde sa zúčastnili obyvatelia z útulku Emauzy, krízového centra a útulku na Bosákovskej ulici. Bol to majáles s gulášom. Deti súťažili v kreslení na betón, chlapci hrali medzi sebou futbal, potom sa hrala vybíjaná a nechýbala ani muzika. Víťazi boli odmenení hygienickými balíčkami.

Stanislav Stašík, ADCH, Košice

HOLANDSKO-POLSKO-SLOVENSKÝ PRÍSPEVOK K RIEŠENIU NEZAMESTNANOSTI

Gréckokatolícka diecézna charita (GK DCH) realizuje od apríla 2005 projekt „Šanca na nový začiatok“ v rámci projektu Európskej únie Iniciatívy spoločenstva EQUAL. Okrem inovatívnosti je základným znakom projektu aj zahraničné partnerstvo.

Preto je GK DCH v dňoch 4. – 8. júna 2007 organizátorom nadnárodného stretnutia vo Vyšných Ružbachoch. Zúčastnia sa ho projektoví partneri – z holandskej organizácie Stijel v Heerlene, ktorí sa špecializujú na prácu s drogovými závislými a za poľskú stranu Bratstvo sv. Alberta Kielce, ktorí prevádzkujú tzv. PABy (punkt aktivizácie bezrobotných), t.j. miesta aktivizácie nezamestnaných.

Ide už o piate stretnutie partnerstva, po 2-krát na Slovensku. Cieľom je výmena skúseností v oblasti poradenstva a aktivizácie nezamestnaných najmä okrajových skupín spoločnosti.

Jedna z pracovných skupín pod vedením nášho rozvojového partnera Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity, Inštitútu edukológie a sociálnej práce bude zameraná na analýzu rôznych typov vzdelávania sociálnych pracovníkov v jednotlivých krajinách a následne na vytvorenie čo najoptimálnejšieho školiaceho programu. Inovatívnym prínosom slovenskej strany je Outdoor training – tzv. netradičná forma vzdelávania v prírode na báze zážitku a dobrodružstva cez zlanovanie, sypanie farebných pieskov, rafting a iné tímové dynamické aktivity.

Ďalšia pracovná skupina pod vedením holandského partnera sa bude zaoberať metódami práce s klientom a poľský partner má na starosti mainstreaming – t. j. šírenie dob-

rej praxe vytvorením spoločnej webovej stránky, ako aj ďalšie formy propagácie.

Súčasťou podujatia je aj návšteva partnerského Úradu práce v Starej Lubovni a poradenského Sociálneho centra – jedného z 5 centier GK DCH v rámci projektu EQUAL. Nebude chýbať ani spoznávanie miestnej histórie a kultúry – návšteva Lubovnianskeho hradu so skanzenom, miestnych kúpeľov a Svätej liturgie na sviatok Eucharistie v gréckokatolíckom chráme v Starej Lubovni.

Podujatie môže aspoň čiastočne prispieť k riešeniu problematiky nezamestnanosti vo východoslovenskom regióne a v konečnom dôsledku môže pomôcť konkrétnemu človeku v núdzi.

Mária Rajňáková, GK DCH, Prešov

DOM CHARITY GELNICA A ŠVEDLÁR

V tomto roku 2007, ktorý je tak významný na výročia činnosti katolíckej charity na Slovensku, si pripomíname aj ďalšie udalosti, ktoré spadajú do kategórie okrúhlych výročí v Diecéznej charite Rožňava.

V apríli 1992 bola Slovenskou katolíckou charitou a mestom Gelnica podpísaná zmluva o prenájme nebytových priestorov. Nájomca sa zaviazal že bude uvedené priestory používať na charitatívne účely. Objekty boli posvätené 10. septembra 1992. Tým boli dané podmienky na vytvorenie Domu Charity v Gelnici, ktoré sa do dnešného času využívajú pre tieto účely.

Zriaďovacia listina Domu Charity ako denný stacionár bola podpísaná štatutárnym zástupcom Slovenskej katolíckej Bratislava a jej prezidentom Jozefom Slamkom s činnosťou od 1. júla 1992.

Objekty boli posvätené 10. septembra 1992 otcom biskupom Mons. Eduardom Kojnokom.

Zariadenie slúži hlavne pre starších ľudí a je zabezpečované z domu charity stravovanie. v minulom období bola v objekte zriadená kuchyňa a jedáleň. Kapacita kuchyne je do 100 jedál denne. Zároveň bola zabezpečená aj služba rozvozu stravy ktorú klienti využívajú do dnešnej doby.

V dome charity sú zriadené aj ďalšie služby. Je možnosť krátkodobého ubytovania pre poverených a tých, ktorí potrebujú pomoc. Priestory sú upravené tak, aby mohli byť uskutočňované stretnutia pri príležitosti sviatkov alebo okrúhlych výročí, stretávanie detí a mládeže, stretnutie zamestnancov s duchovným a iné podujatia spoločenského a kultúrneho charakteru. Z Domu Charity sa riadi ambulatná opatrovateľská služba v meste Gelnica.

Pred desiatimi rokmi (19. augusta 1997) bol zriaďovacou listinou riaditeľky DCH Rožňava pani Máriou Mackovou zriadený Dom Charity vo Švedlári, ktorý bol vysvätený 18. septembra 1997.

Sú to prenajaté priestory bývalej školy od

obci Švedlár, ktoré sú v centre obce. Priestory boli zrekonštruované za pomoci dobrodincov zo zahraničia – z Caritas Nemecko. Priestory spoločne užívame so Spolkom karpatských Nemcov. V priestoroch je vybavená kuchyňa a výtlačná strava s kapacitou do 80 jedál. Zároveň je v priestoroch spoločenská miestnosť na stretávanie sa a organizovanie podujatí kultúrneho, náboženského a školiaceho charakteru s možnosťou ubytovania, konanie rekolekcií, podujatí pre školy a dôchodcov. Opatrovateľstvo a rozvoz stravy je zabezpečovaný aj do okolitých dedín hlavne do obce Stará Voda. Činnosť Domu Charity je zabezpečovaná zo zdrojov samosprávy, príspevkov klientov a zo sponzorských darov. Pod vedením súčasnej vedúcej Janky Konečnej pracuje v zariadeniach 8 pracovníkov, hlavne kuchárky, opatrovateľky a pomocné pracovníčky, ktoré sa starajú o chod prevádzok.

Účelom zariadení je zabezpečiť ľuďom pokojnejšiu a radosnú starobu v dôverne známom prostredí, v blízkosti príbuzných a známych.

„Bol som hladný a dali ste mi jesť, bol som smädný a dali ste mi piť, bol som poverený a pritúlili ste ma, bol som nahý a priodeli ste ma, bol som chorý a navštívili ste ma, bol som vo väzení a prišli ste ku mne.“

(Mt 25, 35 – 36)
Všetkým patrí srdečná vďaka, čo zhotovili diela pre dobrú vec a pokračovali v službe pre ľudí, ktorí sú odkázaní na pomoc druhých. Nech pri okrúhlym výročí vzniknú týchto zariadení ich práca prinesie plod dobra a lásky v pomoci bližnému aj v ďalších rokoch.

Jozef Kováč, riaditeľ DCH Rožňava

KOMUNITNÉ ORGANIZOVANIE

Mnohé farnosti v Európe sa konfrontujú s vážnymi problémami, ktoré vychádzajú napr. z nedostatku peňazí, spolupracovníkov, zo zmenených sociálnych pomerov, ako aj z iných dôvodov.

Komunitné organizovanie je stratégia, ktorá sa používa v 3 200 farnostiach vo viac ako 100 amerických mestách. Pomáha farským spoločnostiam prijať dôležité výzvy čias, chce posilniť ich spoločný život a členom farnosti a obyvateľom mestských častí napomáhať riešiť ich problémy. (V komunitnom organizovaní sa pod pojmom komunita rozumie územná komunita, napr. farnosť, sídlisko, mestská časť.)

Slovenská katolícka charita spolupracuje s pánom Paulom Cromwellom pri vzdelávaní spolupracovníkov farských charít. Pán Cromwell pôsobil v oblasti komunitného organizovania v rôznych amerických cirkevných spoločnostiach viac ako dvadsaťpäť rokov. Od júla 2004 pôsobí v Nemecku a v ďalších európskych krajinách. V súčasnosti poskytuje praktické vzdelávanie a konzultácie ku komunitnému organizovaniu v 6 nemeckých a v 7 európskych cirkevných a svetských organizáciách.

Počúvanie a budovanie vzťahov

Z pohľadu komunitného organizovania čulý život farnosti spočíva v tom, že veľký podiel členov farnosti a jej okolia je aktívny. Vychádza zo skúsenosti, že ľudia sa stávajú aktívni z dvoch dôvodov: majú priamy, vlastný záujem o určitú záležitosť alebo sa dostali k danej veci prostredníctvom ľudí, ku ktorým majú dobrý vzťah.

Tomu zodpovedá prvý krok komunitného organizovania: pripravení dobrovoľníci osobne navštívia niektorých členov farnosti a ďalších miestnych obyvateľov. Cieľom návštev je počúvanie týchto ľudí, aby poznali, čo ľuďmi hýbe a aby budovali vzťahy. Keď sa navzájom počúvame, objavíme záujmy a talenty ľudí. Farnosť potom môže rozvinúť programy pre ľudí a využiť ich talenty.

Paul Cromwell hovorí, že počas svojho pobytu v Nemecku počul takéto postrehy: väčšina ľudí vidí cirkev ako tú, ktorá nie je spojená so životom a s každodennými starosťami ľudí. Alebo: Farský život v Nemecku by som prirovnal k ponorke. Cirkev vidí dieťa pri krste. Ako ponorka sa tento nový kresťan vynorí zas pri birmovke. Potom ho cirkev vidí pri sobáši a znova pri pohrebe. Okrem týchto sviatostí a snád okrem Vianoc a Veľkej noci sa mnohí ľudia nezúčastňujú na živote farnosti.

Komunitné organizovanie ponúka správcom farností a dobrovoľníkom vzdelávanie, možnosť rozvíjať svoje zručnosti, teologickú reflexiu a vhodné stratégie, ktoré po-

môžu reagovať na výzvy v ich farnosti a v miestnej komunite.

Dosahovanie cieľov a riešenie problémov
Po pozornom počúvaní ľudí nasleduje ďalší krok - výber cieľov, ktoré chce farnosť dosiahnuť alebo výber problémov, ktoré chce riešiť. Komunitné organizovanie pritom pomáha, aby farnosť nachádzala najlepšie riešenia a aby ich uskutočnila. Jeden príklad na ilustráciu.

Protestantská farnosť sv. Jána v Norrköpingu vo Švédsku sa nachádza v miestnej časti, v ktorej žijú ľudia so strednými a nízkymi príjmami, ako aj veľa migrantov. Skupina ôsmich dobrovoľníkov navštívila počas šiestich týždňov 55 obyvateľov štvrte. Na konci tohto procesu aktívneho počúvania prišlo 35 obyvateľov na vyhodnocovací rozhovor. Na stretnutí sa dohodli na troch prioritných témach, ktoré sa počas návštev ukázali pre farnosť a jej okolie dôležité.

Jednou z priorit bolo vytváranie lepších vzťahov medzi domácim obyvateľstvom a migrantmi. A tak dobrovoľnícka skupina zorganizovala stretnutie, na ktorom sa zúčastnilo viac ako 150 obyvateľov. Na stretnutie pripravili rôzne národné jedlá, ako aj program, ktorý zahŕňal spevy a tance jednotlivých kultúrnych skupín. Naplánovali potom ďalšie akcie s cieľom pestovať ich vzájomné vzťahy.

Druhou témou boli ľudia vo farnosti, ktorí z dôvodu choroby, staroby alebo postihnutia nemôžu odísť z domu, a ktorí by ocenili príležitostné návštevy. Skupina 8 dobrovoľníkov sa skontaktovala so susednou farnosťou, ktorá ponúka prípravný kurz zameraný na návštevnú službu. Tento program sa teraz uskutočňuje aj vo farnosti sv. Jána.

Treťou témou bola chýbajúca ponuka vhodných aktivít pre mladých. Nová farská skupina sa teraz stretáva s predstaviteľmi samosprávy, aby tak spolu vytvárali podmienky pre vhodné mládežnícke programy.

V spomínanej farnosti a v jej okolí ľudia reagovali na návštevy veľmi pozitívne. Často bolo počuť takéto vyjadrenia: „Prvýkrát prišiel ku mne človek z farnosti. A mal dost času i záujem hovoriť so mnou o mojich záujmoch a starostiach“. Časť z oslovených ľudí sa neskôr stala aktívna vo farnosti a v jej okolí.

Komunitné organizovanie povzbudzuje aktívnu účasť na živote farnosti a tým tiež prispieva k dlhodobej stratégii hľadania finančných zdrojov. Ľudia sú ochotní finančne podporiť určité programy, keď sú v organizácii aktívne zapojení, cítia sa s ňou spojení, keď spolupracujú pri formovaní budúcnosti „svojej farnosti“.

Spracovala Margita Kulinová podľa článku Paula Cromwella

VYHODNOTENIE PROJEKTU „BLÍZKO PRI ČLOVEKU - PORADENSKÉ CENTRÁ“

Kampaň a zbierka na pomoc ľuďom v núdzi
Slovenská katolícka charita vyhlásila v novembri 2006 verejnú zbierku na pomoc ľuďom, ktorí sa ocitli v núdzi a hľadajú účinnú pomoc v charitatívno-sociálnych centrách. Kampaň upozornila aj na to, že nie všetci ľudia na Slovensku majú ideálne životné podmienky. Veľa jednotlivcov sa nachádza v hmotnej alebo sociálnej núdzi alebo v oboch súčasne.

Poradenské centrá SKCH

Slovenská katolícka charita má sieť 85 poradenských centier na území celého Slovenska, čo predstavuje účinnú formu pomoci ľuďom v núdzi. Konkrétne ide o 21 charitatívno-sociálnych centier (CHSC) a 64 farských charít. Do týchto centier môže prísť ktorýkoľvek človek v núdzi. Sociálny pracovník sa zoznámi s jeho situáciou a navrhne postup pomoci.

Peniaze získané zbierkou sú určené pre 3 konkrétne poradenské centrá

Verejná zbierka bola vyhlásená na pomoc ľuďom, ktorí sa ocitli v núdzi a hľadajú účinnú pomoc v charitatívno-sociálnych centrách v Trnave, Žiline a Prešove. Sú to o mestá, v ktorých je dopyt po sociálnych službách poskytovaných charitatívno-sociálnymi centrami vysoký. Vybrané centrá zároveň zastupujú jednotlivé oblasti Slovenska - západ, stred a východ.

Vyhodnotenie zbierky

Počas piatich mesiacov trvania, sa do verejnej zbierky zapojilo množstvo individuálnych darcov, ktorí celkovo prispeli sumou 445 286,90 Sk. Poradenské centrá, prostredníctvom verejnej zbierky sa rozhodol podporiť aj generálny partner projektu Slovenská sporiteľňa a.s., ktorá prispela sumou 420 000,- Sk (t. j. 140 000,- Sk pre každé centrum zapojené do zbierky). Celkový výnos zbierky je 865 286,90 Sk, čo predstavuje 288 428,90 Sk pre jedno CHSC, medzi ktoré sa zbierka rozdeľuje.

Použitie peňazí zo zbierky

Charitatívno-sociálne centrum v Trnave, Žiline a Prešove vypracovali samostatné projekty pre využitie výnosu zbierky. Finančné zdroje plánujú využiť najmä na: osvetovú činnosť o centre a jeho službách (vydanie informačného letáčku pre klientov), vybudovanie a zariadenie nových priestorov pre klientov (jedáleň, sprchy, práčovňa), rozvíjanie vedomostí a pracovných zručností klientov (vzdelávacie semináre, školenia pre prácu s PC).

KL

CHARITA KONGRES: „STATUS ŽENY-MATKY V SÚČASNEJ SPOLOČNOSTI“

Slovenská katolícka charita (SKCH) usporiadala v pondelok 14. mája kongres na tému „Status ženy-matky v súčasnej spoločnosti, pomoc matkám v núdzi“. Kongres sa konal pri príležitosti 80. výročia vzniku SKCH a 800. výročia narodenia sv. Alžbety Uhorskej, patrónky SKCH. Cieľom kongresu bolo upozorniť na reálnu situáciu žien-matiek v našej spoločnosti a hľadať výzvy, ktoré z tejto situácie vyplývajú pre prácu SKCH. Kongres otvoril svojím príspevkom na tému 80. výročie založenia Slovenskej katolíckej charity (SKCH) a 800. výročie narodenia patrónky SKCH sv. Alžbety otec biskup Mons. ThDr. Štefan Sečka, PhD., prezident SKCH. Hlavnou rečníčkou kongresu bola pani Anna Záborská, poslankyňa Európskeho par-

lamentu. Jej prednáška bola zameraná na tému *Žena-matka v Európe*. Ďalej odzneli témy: *Žena-matka v SR* (Ing. Eva Pavlíková), *Spektrum názorov na sociálne problémy žien – Materstvo a zamestnanie* (Bc. Anna Verešová), *Sociálna práca s matkami v núdzi v Slovenskej katolíckej charite so zameraním na Spišskú katolícku charitu* (Mgr. Ing. Eleonóra Mitriková), *Pozícia ženy-matky v Cirkvi a v charitatívnej službe* (ThLic. Peter Labanič). Okrem uvedených príspevkov odznela aj prezentácia nového projektu SKCH na pomoc matkám v núdzi a s ním spojenej kampane „Matka nie je robot“. Závery a s nimi spojené nové výzvy, ktoré z kongresu vyplývajú pre prácu SKCH, zhrnul generálny sekretár SKCH Mgr. Ing. Juraj Barát. Po kongrese nasledovala tlačová konferencia pre médiá, ktorej sa zúčastnili aj tri významné osobnosti spoločenského života. Pani Soňa Valentová – herečka, pán Tomáš Janovic – spisovateľ a pán Rastislav Žitný – moderátor sa rozhodli podporiť kampaň „Matka nie je robot“ a prevzali patronát nad tromi centrami SKCH, ktoré pomáhajú matkám v núdzi a zároveň SKCH na ne vyhlásila verejnú zbierku. Úplným záverom kongresu bola spoločná svätá omša, ktorú celebroval Mons. Štefan Sečka. KL

Matka**Tomáš Janovic, patrón FCH v Lučenci**

Kedysi sme sa všade stretávali s Gorkého vetou: „Za všetko, čo je vo mne dobré, vďačím knihe.“ Jeto pravda, literatúre vďačíme za veľa. Ale ja by som k tejto vete pridal ešte jedno slovo, podstatné slovo. Za všetko, čo je vo mne dobré vďačím nielen knihe, ale najmä mame. Hovorím z vlastných skúseností. Prežil som vojnu a za to, že som ju prežil duševne zdravý, vďačím svojej matke. Jej láske, citlivosti, jej nehe. To bola transfúzia, ktorú cítim v sebe dodnes.

Preto musíme robiť všetko, aby matky neboli v núdzi. Tak ako my potrebujeme lásku matky, aj matky potrebujú našu lásku. A našu pomoc.

A keď nemôže pomáhať blízka rodina, musí pomáhať široká, neznáma rodina. Teda my všetci.

Som veľmi rád, že sa môžem na tejto ušľachtilej pomoci podieľať.

HUMANITÁRNA POMOC**Podpora štúdia pre Ismaela Doru z Haiti – oprava čísla účtu**

Ako sme Vás už informovali v predchádzajúcom čísle časopisu Charita, Slovenská katolícka charita (SKCH) sa pripája k iniciatíve Spoločnosti dcér kresťanskej lásky sv. Vincenta de Paul, ktoré hľadajú finančnú pomoc pre mladého študenta Ismaela Doru z Haiti. V prípade, že by ste chceli prispieť Ismaelovi

na štúdium, môžete tak urobiť na účet vyhradený pre tento účel: 6625325013/111. Ak máte záujem o ďalšie informácie kontaktujte prosím sr. Annu Blehovú (037/6558301, sekretariat@vincentky.sk). Za vašu pomoc Vám už vopred ďakujeme.

KL v spolupráci so sr. Annou Blehovou**ROZVOJOVÁ POMOC****Katolícka charita buduje zdravotnícke centrum v Keni**

Slovenská katolícka charita realizuje výstavbu zdravotníckeho centra v dedine Mukuyu-ini v Keni v spolupráci s miestnou katolíckou farnosťou a za podpory domácich aj zahraničných sponzorov. Oblasť Thika do ktorej patrí dedina Mukuyu-ini sa vyznačuje vysokým výskytom HIV a chudobou. Stavba sa momentálne dokončuje a predpokladá sa, že koncom roka by zdravotné centrum mohlo prijať prvých pacien-

tov. Budú tam dve ambulancie, lekáreň, laboratórium na analýzu testov na HIV, kancelária a prijímacia recepcia. Zdravotnícke centrum bude slúžiť miestnym obyvateľom zo širokého okolia v okruhu asi 50 km. Dokončenie, ale hlavne dlhodobé fungovanie tejto mini nemocnice závisí stálej podpory zo strany vlády v Keni a tiež od finančných darov sponzorov.

Radovan Gumulák, asistent generálneho sekretára

VYDÁVA Slovenská katolícka charita Sekretariát, ADRESA REDAKCIE Kapitulská 18, 814 15 Bratislava, tel. 02/544 31 506, 544 32 801, fax 02/544 33 097, e-mail: info@charita.sk, bankové spojenie Slovenská sporiteľňa, č. ú.: 0176 875 345/0900 VS 141, ZODPOVEDNÁ REDAKTORKA Katarína Lovásová, NA ČÍSLE SPOLUPRACOVALI: František Čišecký, Jozef Kováč, Anna Záborská, Eleonóra Mitriková, Anna Bodoriková - Sr. Júlia, Štefan Sečka, Rastislav Žitný, Stanislav Stašík, Mária Rajniáková, Margita Kulinová, Sr. Anna Blehová, Radovan Gumulák, Tomáš Janovic, JAZYKOVÁ KOREKCIA Mgr. Augusta Lovásová, GRAFICKÁ ÚPRAVA Katarína Lovásová a Jozef Janoško, VÝROBA Vydavateľstvo Don Bosco, REGISTRÁCIA MK SR 3106/2003, FOTO TITULNÁ STRANA © Dreamstime, OSTATNÉ FOTOGRAFIE SKCH, DCH, TTKBS/Peter Zimen, TV Markiza. Časopis je nepredajný a vyšiel vďaka podpore Nadácie Slovenskej sporiteľne a dobrodincom Slovenskej katolíckej charity.

ŠNADÁCIA
SLOVENSKEJ SPORITELNE

Matka nie je robot

Zvládne veľa, ale nie všetko

Slovenská katolícka charita pomáha matkám v núdzi prekonať problémy v ich zložitej životnej situácii. Ak potrebujete radu, pomoc, psychologické konzultácie alebo ste v hmotnej núdzi, ozvite sa nám.

Budeme hľadať riešenie spolu.

80
rokov

bližko pri človeku

Ak môžete, prosíme, prispajte na číslo účtu: **0176875345/0900 VS 153**
Názov účtu je **Slovenská katolícka charita**.

Môžete prispieť aj zaslaním ľubovolnej SMS správy v hodnote 30 Sk **na krátke číslo 830** v sieti Orange Slovensko.

Bližšie informácie na **www.charita.sk**, na **02/54 43 15 06** a v diecéznych charitách.
Za vaše dary úprimne ďakujeme. O výsledkoch zbierky budeme informovať prostredníctvom médií.

Suma 30 Sk za SMS správu je konečná. Orange Slovensko ju odvedie na zbierku v plnej výške a jej zaslanie zákazníkovi nespoplatňuje.

Centrá a zariadenia na pomoc matkám v núdzi

Bratislavská katolícka charita
Bratislavsko-trnavská arcidiecézna charita
Diecézna charita Nitra
Diecézna charita Banská Bystrica
Dom sv. Alžbety, n. o.

Spišská katolícka charita
Dom Charitas sv. Jozefa

Diecézna charita Rožňava
Farská charita Lučenec
Arcidiecézna charita Košice
Krizové centrum Košice
Gréckokatolícka diecézna charita Prešov
Gréckokatolícka apoštolská exarchátna charita

Heydukova 12, 811 08 Bratislava, tel.: 02/52 96 45 66, bkch@ba.psg.sk, www.charitaba.sk
Hlavná 43, 917 00 Trnava, tel.: 033/551 13 96, charita.tt@slovanet.sk, www.charitatt.sk
Samova 4, 950 50 Nitra, tel.: 037/772 17 38, charita.nr@ba.telecom.sk
Kapitulská 21, 974 01 Banská Bystrica, tel.: 048/472 02 72, dcharbb@isinternet.sk, www.charitabb.sk
(pre osamelých rodičov s deťmi a stanica opatrovateľskej starostlivosti pre deti)
Ul. 9. mája 74, 974 01 Banská Bystrica, tel.: 048/414 44 31, dsa@mail.t-com.sk
Jesenského 5, 052 01 Spišská Nová Ves, tel.: 053/442 45 19, caritas@nextra.sk, www.caritas.sk
(pre ženy čakajúce svoje prvé dieťa) Jiřího Wolkera 41, 052 01 Spišská Nová Ves,
tel.: 053/442 83 66, 0903 616 804
Nám. baníkov 27, 048 01 Rožňava, tel.: 058/732 64 15
(pomoc viacpočetným rodinám) 984 01 Lučenec
Bočná 2, 040 01 Košice, tel.: 055/625 53 17, adch-ke@charita-ke.sk, www.charita-ke.sk
(pre osamelých rodičov s deťmi) Alejová 2, areál VSA, 040 01 Košice, tel.: 055/642 00 04
Hlavná 2, 080 01 Prešov, tel.: 051/772 39 70, charitagkdch@stonline.sk, http://charita.grkatp.sk
Košice, Dominikánske nám. 13, 040 01 Košice, tel.: 055/625 94 54, 0911 711 357,
annaivankova@zoznam.sk

 SLOVENSKÁ KATOLÍCKA
Charita
bližko pri človeku

Partner

zbierame pre šťastie

orange™

Mediálni partneri

**Katolícke
noviny**

 alfaomega
INTERNETOVÉ RIEŠENIA

cesta

RÁDLO LUMEN